

Finansdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende Jämlikhetskommissionens betänkande ”En gemensam angelägenhet” (SOU 2020:46)

Finansdepartementets dnr Fi2020/03418

Inledande utgångspunkter

Halmstads tingsrätt har inbjudits att lämna synpunkter på det rubricerade betänkandet. Betänkandet har lagts fram av Jämlikhetskommissionen. Jämlikhet är delvis en politisk fråga, varför tingsrätten avstår från att lämna synpunkter på förslagen i sak. Tingsrätten vill dock utifrån de aspekter som tingsrätten i första hand har att beakta föra fram följande.

Förbud mot kommersiella annonser vid marknadsföring av kommersiella spel

Tingsrätten välkomnar förslaget om att man i tryckfrihetsförordningen (1949:105) ska införa ett förbud mot kommersiella annonser vid marknadsföring av kommersiella spel. Denna lagändring kan förväntas leda till att färre personer hamnar i ett spelmissbruk, vilket enligt tingsrättens erfarenhet inte sällan är en inkörsport till ekonomisk brottslighet såsom bedrägerier för att finansiera spelmissbruket. Det är därför inte endast samhällsekonomiska vinster som är att förvänta om lagförslaget genomförs, utan även minskad brottslighet.

2021-04-12

Valmöjlighet för hyresgästen vid standardhöjande åtgärder

Tingsrätten anser att förslaget till lag om ändring i 12 kap. 18 e § jordabalken måste antas leda till att fler mål hos hyresnämnderna. Målökningen innebär att nämnderna måste tillföras resurser.

Förslag om absolut preskription för fordringar

Beträffande förslaget till lag om ändring i preskriptionslagen (1981:130) anser tingsrätten att den föreslagna lydelsen i 8 a § står i direkt strid mot bestämmelserna i 2, 5 och 6 §§ preskriptionslagen. Domstolen anser även att en intresseavvägning vid införandet av lagändringen bör göras i förhållande till å ena sidan den enskildes rätt att bli skuldfri och å andra sidan borgenärerna och deras rätt att erhålla betalning. Därtill förefaller förslaget möjligen inte överensstämma med utsökningsbalkens bestämmelser där det i förarbetena framgår att vid val av utmättningsbar egendom bör beaktas inte bara sökandens rätt att få betalning utan även intresset av att betalning flyter in utan dröjsmål. Det bör därför utvärderas om en ändring i preskriptionslagen skulle komma att medföra ytterligare arbete för Kronofogdemyndigheten exempelvis genom att skulder i högre utsträckning lämnas för indrivning i ett tidigare skede och måste hanteras mer skyndsamt.

Tingsrätten har följande språkliga anmärkning avseende förslaget till lag om ändring i preskriptionslagen (1981:130) 8 a § p 2, se sid 991 i betänkandet.

2. *har saknat känt hemvist och det inte har kunnat klarläggas var hon eller han har uppehållit sig.*

3. *inte har kunnat anträffas på känt hemvist inom riket och det inte har kunnat klarläggas var hon eller han uppehållit sig.*

2021-04-12

Förslag om rättsligt bindande erbjudande om anställning

Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) uppfattar tingsrätten som alltför långtgående och kan medföra att anställningserbjudandena minskas. Det bör finnas möjlighet att ta tillbaka ett sådant erbjudande. Det finns också anledning att i det fortsatta lagstiftningsarbetet ytterligare se över utformningen av de föreslagna bestämmelserna i lagtekniskt hänseende

Ny bestämmelse i skollagen

Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800) genom införandet av en ny paragraf 29 kap. 10 a § är enligt tingsrätten mening obehövlig. 1 kap. 9 § regeringsformen (1974:152) är redan tillämplig. Det kan bli missvisande och oklart om det erinras om grundlagen i en lag samt inte i andra. Inte heller det föreslagna andra stycket i 29 kap 10 a § 2 anser tingsrätten behövs eftersom det i 10 § 2 st skollagen (2010:800) redan stadgas att bestämmelserna i 16 - 18 §§ förvaltningslagen (2017:900) tillämpas, vilka behandlar jäv.

Samhällsorientering för asylsökande

Tingsrätten välkomnar utredningens förslag i förordningen (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare om att jämställdhet mellan kvinnor och män också ska ingå som en del av samhällsorienteringen. Denna lagändring kan förväntas förbättra framförallt kvinnors levnadsvillkor och i förlängningen även leda till minskad brottslighet avseende våld i nära relation och sexualbrott eftersom dessa brott är den yttersta konsekvensen av ett icke jämställt samhälle. Förslaget ligger även väl i linje med regeringens handlingsplan Agenda 2030 om att Sverige ska nå ett jämställt samhälle med jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, jämställd utbildning, jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet och jämställd hälsa, och där mäns våld mot kvinnor upphör.

2021-04-12

Statlig hyresgaranti

Vad gäller förslaget till förordning (2022:000) om statlig hyresgaranti, finner tingsrätten det anmärkningsvärt att för den enskilde så viktiga beslut inte får överklagas, se 8 § på sid 1001 i betänkandet, och kan tänkas motverka Jämlikhetskommissionens strävan att stärka den enskildes rätt.

Finansieringen av förslaget

Tingsrätten befarar att finansieringen av förslagen genom införandet av en ”normal” moms på livsmedel och avveckling av rotavdraget, kan komma att öka den ekonomiska ojämlikheten istället för att minska klyftorna i Sverige. Vidare ifrågasätter tingsrätten nödvändigheten av att finansiera satsningar för ekonomisk jämlikhet i Sverige med resurser som är till för världens allra fattigaste människor genom att även finansiera förslagen genom en temporär justering av biståndsmålet från 1 procent av BNP till 0,7 procent. Detta strider mot grundläggande värderingar som motiverar arbete för ökad jämlikhet samt övertygelsen om alla människors lika värde och rättigheter. Förslaget strider också direkt mot det tionde Globala målet som handlar om att minska ojämlikhet inom och mellan länder. Även tidpunkten för förslaget är illa vald eftersom de globala behoven av såväl humanitärt bistånd som utvecklingssamarbete har ökat kraftigt under pandemin, samtidigt som andra flöden har minskat kraftigt.

Övriga synpunkter

Avseende förslag till förordning om ändring i alkoholförordningen (2010:1636) 13 § p 1, 8 och 11 på sid 997 i betänkandet, har den föreslagna lydelsen felaktigt hamnat till vänster under *Nuvarande lydelse*. Så är också fallet avseende förslag till förordning om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039) och förslag till förordning om ändring i skolförordningen (2011:185), se sid 998 – 999.

Tingsrätten noterar även att den 1 januari 2021 istället för den 1 januari 2022 har angetts som tidpunkt för ikraftträdande beträffande förslag till lag om ändring i skollagen, förslag till förordning om ändring i förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare, förslag till förordning om ändring i alkoholförordningen (2010:1636) och förslag till förordning om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039).

På tingsrättens vägnar

Pia Johansson

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Pia Johansson efter föredragning av rådmannen Sonja Pettersson Wallin. Rådmännen Elisabeth Karlén, Petter Franke, Anna Trulsson, Åsa Nordlander och Joakim Hugoson samt tingsfiskalen Johanna Lagerblad har också deltagit i handläggningen.